Bushido

Miroslava Cucová DiS.

Bakalářská práce

2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta multimediálních komunikací
Ateliér Design oděvu
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Miroslava Cucová**
Osobní číslo:	**K12034**
Studijní program:	**B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor:	**Multimédia a design – Design oděvu**
Forma studia:	**prezenční**
Téma práce:	**Bušido – dámská kolekce**

Zásady pro vypracování:

1. Teoretická část:
Prostudování a analýza dostupných materiálů a informací, obrazová příloha, vlastní závěry v minimálním rozsahu 15 normostran.
Teoretická práce se bude zabývat oděvem japonského bojového sportu Kendo, jeho tradicemi a historií.
2. Praktická část:
Výtvarné zpracování a realizace finálních návrhů v počtu 5 – 7 modelů inspirovaných sportovním oděvem Kendo.
Teoretická a technická příprava projektu,sběr potřebných informací, dokumentace realizace dle zadaných parametrů (moodboard, storyboard, skici s naznačením siluety, barevnost, popis materiálů, technické nákresy modelů, technické opisy, střihové řešení, postprodukce). Práce musí být doplněná o dokumentač. fotografie z procesu tvorby, módními fotografiemi, popřípadě krátkým promo videem.
Rozsah práce: cca 30 stran. Formát A4. Odevzdejte ve 2 stejnopisech v pev. vazbě (1 může být v krouž. vazbě). Součástí předané písemné práce jsou i 2 vyhotovení na CD-ROM. Na samost. nosiči CD-ROM odevzdejte v min. počtu 10 ks obrazovou dokumentaci praktické části závěrečné práce pro využití v publikacích FMK.
Formát pro bitmapové podklady: JPEG, barevný prostor RGB, rozlišení 300 dpi, 250 mm delší strana. Formáty pro vektory: AI, EPS, PDF. Loga a texty v křivkách.
V samostatném textovém souboru uveďte jméno a příjmení, login do Portálu UTB, obor (ateliér), typ práce, přesný název práce v češtině i v angličtině, rok obhajoby, osobní mail, osobní web, telefon. Přiložte svou osobní fotografii v tiskovém rozlišení.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

OZAWA, Hiroshi. Kendó: úplný průvodce. Překlad Jana Ziegelheimová, Jindřich Ziegelheim, Praha: Argo, 2005, 193 s. ISBN 80-7203-646-7.
WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta. Japonsko. Ilustrace Margita Žáčková. Praha: Lidové noviny, 1999, 325 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6297-9.
WEINMANN, Wolfgang. Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu. Překlad Eva Pokorná, Jiří Nechutný. Praha: Naše vojsko, 2005, 157 s. ISBN 80-206-0613-0.
WARNER, Gordon, DRAGEN, Donn F. Japonský šerm: technika a cvičení. Praha: Fighters Publications, 2007, 292 s. ISBN 978-80-86977-14-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Art. Mária Štraneková, ArtD.**
Ateliér Design oděvu

Datum zadání bakalářské práce: **3. října 2014**

Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2015**

Ve Zlíně dne 2. prosince 2014

doc. MgA. Jana Janíková, ArtD.
děkanka

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
Fakulta multimediálních komunikací
L.S.

Mgr. Art. Mária Štraneková, ArtD.
vedoucí ateliéru

PROHLÁŠENÍ AUTORA
BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby [1)];
- beru na vědomí, že bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 [2)];
- podle § 60 [3)] odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 [3)] odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 15.4. 2015

MIROSLAVA CUCOVÁ

Jméno, příjmení, podpis

---

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejností v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bušido neboli cesta bojovníka. Kodex, jímž se řídili japonští samurajové. Název, který v sobě nese celou podstatu a tématiku bakalářské práce. Zabývám se historií válečníků a především bojovým sportem, který ze samurajské tradice vzešel – kendem. Kolekce vychází z úboru, který se tradičně nosí v tomto sportu. Zaměřuji se hlavně na typické a tradiční části oděvu.

Teoretická část pojednává o historii umění meče a vzniku moderního Kenda. Sleduje také historii a moderní přeměnu oděvu pro toto bojové umění. Podrobněji se zabývá skladbou oděvu Kendó. Poskytuje i náhled inspirací kendem či hakamou v současné módě. Praktická část je věnována konceptu kolekce Bušido, která je následně zdokumentována v projektové části.

Klíčová slova: bojová umění, Japonsko, japonský oděv, Kendó, samurajové.

ABSTRACT

Bushido, or the path of a warrior. The code, which Japanese samurais have always followed. Name that carries the whole nature and theme of the thesis. I focus on the history of warriors and above all combat sport that came from the samurai tradition – kendo. Collection comes from an outfit traditionally worn for this sport. Focus is mainly put on typical and traditional parts of clothing. The theoretical part deals with the history and art of the sword of modern Kendo. Furthermore, it traces the history and transformation of modern clothes for this martial art and also shows detailed analysis of the composition of Kendo clothing. It also provides preview of the Kendo and Hakama inspired styles in the current fashion. The practical part is devoted to the concept of Bushido collection, which is then documented in the project section.

Keywords: martial arts, Japan, Japanese clothing, Kendó, samurai

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí práce Mgr. art Márii Štranekové za odborné vedení v průběhu práce. Velký dík patří také mým spolužačkám za jejich rady a toleranci při práci na ateliéru. Nemohu opomenout ani velkou finanční pomoc mých rodičů. A v neposlední řadě patří obrovské poděkování mému příteli za jeho neustálou psychickou i finanční podporu a bratrovy za povzbudivé večerní telefonáty.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD **10**
I TEORETICKÁ ČÁST **11**
1 BOJOVÉ UMĚNÍ - KENDÓ **12**
1.1 HISTORIE KENDA – OD SAMURAJŮ K MODERNÍMU KENDU 13
1.1.1 Válečnická historie Japonska 13
1.2 SOUČASNÉ KENDÓ 15
2 OD ODĚVU SAMURAJŮ K ODĚVU V KENDU **19**
2.1 ODĚV SAMURAJSKÉHO VÁLEČNÍKA 19
2.2 ODĚV V KENDU 22
2.2.1 Keikogi 24
2.2.2 Hakama 26
2.2.3 Bógu 28
3 KENDO NA MOLE **32**
3.1 PROENZA SCHOULER 32
3.2 LAURA THEISS 33
3.3 HEXA BY KUHO 34
3.4 SMK 35
3.5 LEUNG SHUK HAN, STELLA 36
3.6 A.W.A.K.E 36
3.7 RAJO LAUREL 38
3.8 KRISVANASSCHE 38
II PRAKTICKÁ ČÁST **40**
4 BUŠIDO **41**
4.1 KONCEPT KOLEKCE 41
4.2 MOODBOARDY 42
4.3 STŘIHY A SILUETY 43
4.4 MATERIÁLY A BAREVNOST 45
4.5 DETAILY 46
4.5.1 Proplétání 47
4.5.2 Zapínání 47
4.5.3 Zapravení 48
5 KOLEKCE **49**
5.1 MODEL 1 49
5.2 MODEL 2 50
5.3 MODEL 3 51
5.4 MODEL 4 53
5.5 MODEL 5 55
5.6 DOPLŇKY 55
IIIPROJEKTOVÁ ČÁST **57**
6 FOTODOKUMENTACE **58**

ZÁVĚR **71**
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY **72**
SEZNAM OBRÁZKŮ **74**
SEZNAM PŘÍLOH **77**

ÚVOD

Důvodem proč jsem si zvolila téma bušido, je můj zájem o bojový sport, jakožto prostředek k uvolnění stresu a agrese. Současný moderní svět klade mnoho požadavků, které je třeba splnit, jestliže chceme být úspěšní. To může vést k vypětí a nevyváženosti vůči sobě samému. V době, kdy je moderní vyrovnávat se se svými problémy za pomoci psychologů, pro mě představuje bojové umění jednoduché řešení pro smíření se s každodenními strastmi. Kendó mě zaujalo už jen pro jeho vizuální stránku. Vzhled a elegance bojovníků, který jim dodává úbor ve spojení s jejich filozofií, mě naprosto fascinoval. Upoutal mě natolik, že jsem se rozhodla tento sport prozkoumat hlouběji. Kendó v sobě nese nejenom bojovnost, ale učí formovat osobnost člověka. Nevede se zde žádný druh meditace, přesto člověk projde určitým znovuobjevením sama sebe. Společně se vzhledem oděvu, který souzní, stejně jako sport s tradicí japonské kultury, tvoří toto umění nádhernou symbiózu.

Kendó jakožto bojový sport s bambusovým mečem má svoje kořeny v samurajském „umění meče“. Spojují se zde staré tradice s novými poznatky. Kendó a jiné asijské bojové umění začíná být velmi oblíbené v západní kultuře. Avšak i v prostředí kde nepanuje východní mentalita, se dodržují tradice spojené s tímto sportem. To mě vedlo k vytvoření konceptu Bushido. Hlavním cílem mé kolekce je přenést prvky tradičního japonského oděvu v Kendu do západního světa. Chtěla bych také poukázat na určitou bojovnost, kterou si spojuji s každodenním životem při svádění našich malých i velkých bitev.

V práci tedy volím jednotlivé kusy a doplňky Kendó úboru a převádím je do odlišných forem. Jako jeden z tradičních prvků považuji *hakamu* (široké kalhoty), které Japonci nosí již po staletí a i dnes jsou velmi oblíbené. Další částí je „proplétání“ – způsob, kterým se skládá a upevňuje složení *hakamy*. Tyto prvky rozebírám i v teoretické části, společně s dalšími oděvy a doplňky patřící k japonské zvyklosti. Pro vyjádření bojovnosti dávám důraz na některé detaily a to především v napodobení nezapravených krajů.

Mým hlavním cílem je tedy přenesení tradičních prvků do současné Evropy, s jejich využitím a transformací do moderní formy. Práci považuji za výzkum, na jehož konci bych měla být schopná chápat celou problematiku a mentalitu japonské kultury. Jedním z mých cílů je také představit čtenáři tento neobvyklý sport a uvést ho alespoň do základů jeho filozofie a celkové podstaty.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 BOJOVÉ UMĚNÍ - KENDÓ

Síla je v rychlosti – to je základní pravda téměř všech bojových sportů. Úder získává vždy na intenzitě, když je prováděn s energií a rychlostí, ne s vědomím použitím fyzického úsilí. To je také jeden z důvodu, proč se ve většině bojových sportů při útoku provádí výkřik. Bojovník tím získá větší energii, sílu, odvahu a zbaví se strachu. *V Kendu se používá výkřik (tzv. kaiai) dokonce i před tím, než na sebe bojovníci zaútočí. Tento pokřik slouží jednak k nabuzení síly bojovníka, zastrašení „nepřítele" a také se tímto pokřikem oznamuje místo zásahu*.[1]

Japonské bojové sporty však v sobě nenesou jen agresi, útočnost a touhu po přemožení protivníka. Důležitý je i duševní rozvoj a rozmach osobnosti. S tím souvisí bezprostřední střetnutí s protivníkem, střídání obrany a útoku a potřeba rychle se v boji rozhodovat. Důležitá je velká míra sebeovládání, která není možná v přítomnosti neočekávaných emocí. V okamžiku boje je důležité naopak zachovat vnitřní klid, soustředit se na protivníka a rychle odhadnout jeho útok. Bojový sport je v podstatě mentální výcvik, který cvičí charakter člověka. Učení se tomuto umění pomáhá nejenom při souboji, ale i v běžném životě. Učí se zde překonávat strach, zvládat stresové situace a ovládat vzrůstající agresi.[2]

Kendó jakožto jeden z japonských bojových sportů klade důraz nejen na technické zvládnutí šermířského umu, ale také právě na rozvoj duševních a charakterových hodnot. Počátky kenda sahají daleko do středověku, kdy v Japonsku vznikla kasta bojovníků – samurajů, jejichž cílem bylo dosáhnout bojové dokonalosti a to mimo jiné i v technice umění meče. Později také dokonalosti životní a duševní.[3] Po tomto dlouhém vývoji japonského šermu, který sloužil původně k zabíjení soupeře, vzniklo kendó – „cesta meče". Moderní Kendó se začalo utvářet koncem 19. a začátkem 20. století sloučením a sjednocením několika starých škol boje s mečem.

---

[1]WINMANN, Wolfgang. *Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu.* Překlad Eva Pokorná, Jiří Nechutný. Praha: Naše vojsko, 2005, s. 98. ISBN 8020606130.

[2] WINMANN, Wolfgang. *Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu.* Překlad Eva Pokorná, Jiří Nechutný. Praha: Naše vojsko, 2005, s. 18. ISBN 8020606130.

[3]*Kacubó kenrikai kendó dódžó praha: Co je Kendó* [online]. ©2005[cit. 2015_02_14]. Dostupné z:http://www.kacubo.cz/okendo_coje.htm

1.1 Historie Kenda – od samurajů k modernímu Kendu

Než uvedu podstatu dnešního Kenda je třeba, k uvědomění si všech důsledků, nejdříve popsat jeho samotnou historii. Proto se budu v krátkosti věnovat nástupu a vývoji samurajské kasty. Zaměřím se také na proměny jejich postavení a to nejenom společenského, ale i na bitevním poli. Tyto informace jsou důležité z důvodů prolínání minulosti do současnosti. Bez pochopení historie bychom nikdy nemohli zcela porozumět dnešku.

Klasickému bojovému šermu se v Japonsku původně vyučovalo na ochranu válečníka, aby ten byl schopen lépe bránit svého pána, když mu hrozilo nebezpečí. Samotný nástup a vznik samurajské kasty není zcela jasný. Odborné knihy, které se zabývají samurajským uměním meče se v dataci a na okolnostech vzniku zcela neshodují. Ať je však nástup samurajů z hlediska dějin rozdílný, japonská válečnická historie je jednotná a s ní i osudy samurajské kasty.

Samurajská kasta tedy přišla ke slovu zhruba v 9. – 10. století. V této době bylo Japonsko císařstvím, kterému sloužili jakožto ochránci samurajové. V císařství však žilo mnoho bohatých a vlivných rodin (klanů) s vlastní kastou samurajů. Tyto klany si však často nárokovali svůj úděl moci a vlády nad císařstvím. Vznikalo tak mnoho nepokojů, bitev a válek, ve kterých vždy figurovali samurajové. Ti po celá staletí získávali, ztráceli a opět si osvojovali svoji moc a vliv. Stejně tak se rozvíjelo jejich umění meče a především filozofie neodmyslitelně patřící k tomuto umění.

1.1.1 Válečnická historie Japonska

Prvním významným vojevůdcem a zároveň vládcem Japonska byl Joritomo Minamota. *Minamoto ustanovil první bakufu (vojenskou vládu) v Kamakuře a stal se prvním šógunem (vojenským vládcem) v roce 1192.*[4] Díky tomu se Joritomovy válečníci stali v podstatě vládci Japonska. Během 13. století si Japonci začali postupně osvojovat buddhismus a neokonfucianismus, které převzali z Číny. Díky Joritomovi byla čínská filozofie zařazena do učení samurajů, což je velmi ovlivnilo.

---

[4] WARNER, Gordon, DRAGEN, Donn F. *Japonský šerm: technika a cvičení*. Praha: Fighters Publications, 2007, 23 s. ISBN 978-80-86977-14-0.

Významnou roli ve vývoji samurajů měla válka Ónin (1467 – 1477), která započala po vystřídání Joritoma ve vládě. Válka Ónin byla následována stoletím vojenského stavu, známým jako „období válčících států“.[5] V této epoše válek, převratů a neustálých bojů po celé zemi se objevila první historická *rjú* (bojová tradice). Šerm byl primární a preferovaný způsob boje. Tříbení umění meče by nebylo možné za jiných podmínek než v prostoru strachu a chaosu, který uchvátil Japonsko v tomto čase.[6]

Další průlom v působení samurajské kasty nastal za Tokugawa Jejasa, ten v podstatě uzavřel Japonsko před Západem. Cítil hrozbu od Evropanů a bál se průniku křesťanství. V tomto období, které trvalo více než 260 let, byl obraz klasického bojovníka pečlivě zrekonstruován. Po válečnících se nyní žádalo, aby vedle „základních bojových předmětů“ vynikali v literatuře, historii, kaligrafii aj. Základní kámen pro kodex jednání válečníků éry Tokugawa byla formální etiketa založená na přísných zásadách. Za vlády Tokugawů se také začaly zakládat *dódžó* (tělocvičny), zdokonaloval se vzhled *šinaie* (bambusový meč) a brnění. Od 18. století je obvyklé, že se šermířské umění cvičí v *dódžó* a soupeři v brnění si vyměňují údery *šinaiem*. Tento počin se dá pokládat za základ vzniku kenda.

V 19. století nastalo období reforem, které měly celkově modernizovat Japonsko po vzoru Západu. Na *kendžucu* (umění meče) se nahlíželo jako na něco starého a nepotřebného. Samurajská třída byla oficiálně rozpuštěna. Od té doby umění meče nevyhnutelně upadalo. Avšak na konci 19. století se začal klást důraz na vlastenecké potřeby. A kendó bylo nakonec začleněno do osnov tělesné výchovy.[7] V roce 1945 skončila druhá světová válka totální kapitulací Japonska. Vzhledem k tomu, že kendó bylo v té době spojováno s vojenskou agresí, byl jeho výcvik americkými okupačními silami zakázán. Zákaz trval po celou dobu okupace. V říjnu roku 1952 vznikla Celo – japonská federace kendó (All

[5] OZAWA, Hiroshi. *Kendó: úplný průvodce*. Překlad Jana Ziegelheimová, Jindřich Ziegelheim, Praha: Argo, 2005, 11 s. ISBN 80-7203-646-7.

[6] CLEARY, Thomas. *Japonské umění války: pochopení kultura a strategie války*. Praha: Pragma, 1998. 17s. ISBN 80-7205-477-5.

[7] OZAWA, Hiroshi. *Kendó: úplný průvodce*. Překlad Jana Ziegelheimová, Jindřich Ziegelheim, Praha: Argo, 2005, 12 s. ISBN 80-7203-646-7.

Japan Kendo Federation). Byla založena na principech kenda jako výchovného sportu, nikoli jako bojového umění. V tomto duchu pokračuje dodnes.[8]

1.2 Současné Kendó

Dnešní kendó plně souzní s dlouhou samurajskou tradicí. I dnes platí, že technika není nejdůležitější částí tohoto bojového umění. V této kapitole se chci věnovat pravidlům a podobě moderního boje s mečem.

Jak se píše v knize Hiroshiho Owazi - cvičení kenda můžeme dělit do tří částí:

1. Cesta těla – jak držet meč, maai – odstup od protivníka atd.
2. Cesta meče – jak provést sek, správné načasování úderu atd.
3. Cesta mysli – správný duševní postoj.[9]

V dnešním kendu se užívá dvou výcvikových metod, je to buď cvičení kata, za použití dřevěných mečů (většinou z dubového dřeva) nebo kontaktní cvičení s bambusovým mečem *šinai* a ochrannou výstrojí. Obě metody na sebe navazují a tvoří ucelený systém.[10] *Při cvičení kata se kendisté učí správnou techniku kenda – přesnou vzdálenost před útokem, správné užívání meče, načasování, správný postoj a další aspekty pro dobré zvládnutí kenda. Trénuje se s partnerem, bez brnění a údery se pouze naznačují.*[11] Při kontaktním cvičení se snaží soupeř s mečem *šinai* „správně“ zasáhnout protivníka (spojuje se zde jednota těla, duše a meče). *Šinai* tvoří čtyři bambusové štěpy, které jsou spojené koženou rukojetí.[12]

---

[8] OZAWA, Hiroshi. *Kendó: úplný průvodce*. Překlad Jana Ziegelheimová, Jindřich Ziegelheim, Praha: Argo, 2005, 13 s. ISBN 80-7203-646-7.

[9] OZAWA, Hiroshi. *Kendó: úplný průvodce*. Překlad Jana Ziegelheimová, Jindřich Ziegelheim, Praha: Argo, 2005, 8 s. ISBN 80-7203-646-7.

[10] *Kacubó kenrikai kendó dódžó praha: Co je Kendó* [online]. ©2005[cit. 2015_02_14]. Dostupné z:http://www.kacubo.cz/okendo_coje.htm

[11] CROMPTON, Paul H. *The complete matrial arts*. London: Bloomsbury, 1992, 47 s. ISBN 1-85471-042-7.

[12] *Kendó v tenšin dódžó: praktické* [online]. 2006-2015 [cit.2015_02_14]. Dostupné z:http//tenshin.cz/kendo/prekticke.htm

Obr. 1. Meč šinai[13]

Obr. 2. Rozložený šinai[14]

Kendó má velmi malé riziko zranění. Při souboji bojují zápasníci bosí, doba souboje bývá maximálně pět minut. Kendo je čistě „šermířská“ záležitost, proto nezahrnuje žádné kopy, skoky nebo pády. *Mezi základní pohyby v kendu patří různé typy seků, které jsou mířené na dané části soupeřova těla. Patří sem: úder men (přímý úder na temeno hlavy), migi nebo hidari men (údery ze strany nad spánky), kote (úder do zápětí), dó (úder na trupu) a cuki (bodnutí do krku). Všechna tato místa úderů chrání „zbroj“, a to chrániče kyčlí (tare), hrudní krunýř (dó), šermířská maska (men) a rukavice (kote).*[15]

Zápas kendó probíhá v *dódžó* (tělocvičně). *Zápas vyhrává závodník, který dosáhl dvou ipponů (bodů), nebo po vypršení časového limitu (3—5 minut) vede o jeden bod…. Ippon (bod) dostává závodník, který provedl platný zásah, nikoliv techniku. Zásah je uznán pouze v případě, že je založen na rychlosti, síle, přesnosti a správném odhadu vzdálenosti. Musí*

[13] Tenshin: kendo. *Tenshin: kendo* [online]. 2014 - 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z:http://tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

[14] Tenshin: kendo. *Tenshin: kendo* [online]. 2014 - 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z:http://tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

[15] WINMANN, Wolfgang. *Lexikon bojových sportů: od aikida k zenu.* Překlad Eva Pokorná, Jiří Nechutný. Praha: Naše vojsko, 2005, s. 97 - 98. ISBN 8020606130.

být veden poslední třetinou meče, která se označuje monouči, doprovázen bojovým výkřikem kiai a následným zanšinem, což je stav ostražitosti ihned po provedeném útoku.[16]

Úspěch v zápase nezávisí jen na zvládání správné techniky zásahu. Důležité je i umět správně reagovat na různé situace v boji a dobře je zhodnotit. Je potřeba neustále pozorovat soupeře a útočit či naopak zachovat klid dle jeho pohybů a chování těla.[17]

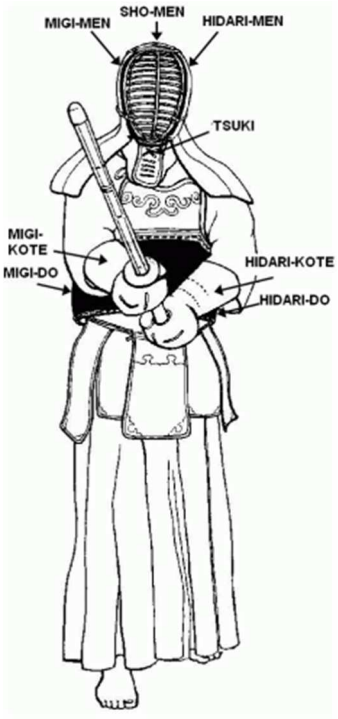

Obr. 3. Zásahová místa[18] Obr. 4. Kendó zbroj[19]

[16] ŠTĚPÁN, Pavel. 2009. Kendó: sportovní kendó. *Kendó: sportovní kendó* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.nozomi.cz/budo/kendo/kendo_zapas.html

[17]ŠTĚPÁN, Pavel. 2009. Kendó: sportovní kendó. *Kendó: sportovní kendó* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.nozomi.cz/budo/kendo/kendo_zapas.html

[18] Kacubo: vybavení. *Kacubo: vybavení* [online]. 2005 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z:http://www.kacubo.cz/vybaveniobrazek.htm

[19] *Kendo meiji jingu martial arts* [online]. 2014. [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: http://www.okaerinasai.es/2014/12/17/kendomeiji-jingu-martial-arts/

Z tohoto důvodu je psychická strana kenda stejně důležitá jako fyzická akce. Sledování protivníka k této mentální stránce neoddělitelně patří. Jeden pohled může vytvořit rozdíl mezi vítězstvím a porážkou.

Některé školy učí dívat se protivníkovi do očí, protože jeho pohled může naznačit přicházející útok. Jiné školy učí sledovat špičku protivníkova meče nebo jeho ruce. Při prvním skutečném pohybu přichází většinou od protivníka útok. Miyamoto Musashi, nejznámější Japonský šermíř a autor knihy Pět kruhů, řekl, že by soupeř neměl obtěžovat protivníka vnějším pohledem, ale spíše by měl proniknout skrz jeho oči do jeho mysli ke spatření vnitřního záměru před tím, než si ho sám protivník plně uvědomí.[20]

Mentální stránku kenda podporuje i etiketa, která se při zápasech, ale i při tréninku dodržuje. K této etiketě patří výchova samotného kendisty. Například při vstupu do tělocvičny je třeba se uklonit svému mistru, kleknout si předepsaným způsobem a stejně tak si i obléci výzbroj. Nedodržení těchto pravidel či narušování tréninku bavením se znamená neúctu.

Úspěch v kendu paradoxně závisí na schopnosti praktikanta udržet si bojového ducha, zatímco se neustále projevuje soupeři náležitý respekt.[21] Přestože Kendó obsahuje soutěž a turnaje, slouží jako prostředek dalšího zlepšování prostřednictvím konfrontace a srovnávání se s ostatními kendisty. Účelem je další růst a ověřování vlastních schopností. Soutěže zde slouží jako jeden z nástrojů výcviku, nikoliv jeho cíl a smysl.

---

[20]CROMPTON, Paul H. *The complete matrial arts*. London: Bloomsbury, 1992, 47 s. ISBN 1-85471-042-7.

[21] OZAWA, Hiroshi. *Kendó: úplný průvodce*. Překlad Jana Ziegelheimová, Jindřich Ziegelheim, Praha: Argo, 2005, 34 s. ISBN 80-7203-646-7.

2 OD ODĚVU SAMURAJŮ K ODĚVU V KENDU

Elegantní oděv, který dnes nosí praktikanti Kenda při trénincích, ale i na soutěžích je v podstatě odrazem oděvu samurajů. V odborné literatuře není přímo řečeno, jakým způsobem se úbor v Kendu vyvíjel. Obrazová dokumentace samurajské zbroje a jejich každodenního oděvu však zcela jasně naznačuje přímý vliv na dnešní oděv v Kendu. Avšak již samotná historie a filozofie samurajů se vtiskla do moderního Kenda. A tak není divu, že i různé součásti oděvu samurajů se do oděvu Kendó promítly také. Úbor, který kendisté dnes využívají je synonymem pro eleganci a japonskou tradici. V oděvu se odráží vznešenost a ctnost samotného kodexu bušido.

V Kendu můžeme vidět, že jednotlivé části brnění a spodního oděvu jsou převzaty v modernější podobě z válečnické historie buši (bojovníků). Proto je třeba nejdříve uvést alespoň ve zkrácené formě oděv, který náležel válečníkům, a to pro lepší pochopení účelnosti jednotlivých součástí oděvů a jejich detailů dnešních „bojovníků s mečem“.

2.1 Oděv samurajského válečníka

Oděv vojenské třídy se v průběhu staletí proměňoval v závislosti na společenskopolitické situaci a změně postavení válečníků. Tak, jak se střídala v japonské historii období míru a válek, se také měnil vzhled oděvu. Válečník měl předepsanou výzbroj, kterou nosil na bitevní pole a dokonce i denní oděv měl svá pravidla.

Japonské brnění *(joroi)* se začalo vyvíjet od doby Heian a jako odění do boje se v praxi užívalo do 17. století.[22] Brnění muselo být relativně lehké a mělo dát bojovníkovi dostatečnou možnost pohybu. Japonská válečná třída nenosila klasickou zbroj, která je běžná ve středověké Evropě. Samurajové nosili tzv. lamelové brnění, které tvořily tvrdé destičky či šupiny z kůže, oceli nebo železa. Tyto šupiny se spojovaly koženými šňůrkami. Celá prsa pokrýval krunýř z jemné kůže, zdobený *curubaširy* (ornamenty). K ochraně stehen a hýždí sloužily čtyři mohutné *kusazuri* („sukně“). Sukně sestávaly také z kožených destiček a řemínků. Ramena a horní část paží kryly chrániče *ósodé* (velké rukávy). K brnění patřila v neposlední řadě také *kabuto* (přilbice). Přilbice měla tvar překlopené misky a byla zhoto-

[22] WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta. *Japonsko*. Ilustrace Margita Žáčková. Praha: Lidové noviny, 1999, 92 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6297-9.

vena z kovu. Důležitou součástí *kabuto* byly chrániče zátylku a krku – *fukikaeši*. Přilbici většinou zdobily kovové rohy či parohy, ty sloužily k zastrašení nepřítele. Jejich objemnost měla vyvolat dojem, že bojovník je mnohem vyšší a statnější, než ve skutečnosti byl. Přilbici měl voják přivázanou pod bradou esteticky splétanými šňůrami.[23]

Obr. 5. Samurajské brnění[24]

Způsob boje se v průběhu staletí měnil a s tím docházelo i ke změnám ve tvaru brnění. *Dómaru* byl typ brnění, který se začal plně užívat v době, kdy začali být prioritní pěší bojovníci s mečem namísto dosavadních lukostřelců. Jeho hlavní rozdílnost oproti předchozímu brnění byla v suknici *kusazuri*, která byla rozdělena na osm částí místo na čtyři – tím umožnila pěším bojovníkům větší pohyb při boji.

V polovině 16. století získali Japonci od Evropanů první střelné zbraně. Začali je ihned sami vyrábět a napodobovat.[25] Příchodem střelných zbraní se musela měnit i výzbroj

---

[23]WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta. *Japonsko*. Ilustrace Margita Žáčková. Praha: Lidové noviny, 1999, 94 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6297-9.

[24] Samurajské brnění vektor. 2013. *Samurajské brnění vektor* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://cz.forwallpaper.com/wallpaper/samurai-armor-1012278.html

[25] WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta. *Japonsko*. Ilustrace Margita Žáčková. Praha: Lidové noviny, 1999, 96 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6297-9.

pro dostatečnou ochranu válečníka. Nové brnění vycházelo z typu *dómaru*, krunýř byl ovšem z ocelového plátu. Změna nastala i u přilbic. Ty byly zdobeny nejen obrovskými rohy, ale také se do nich vyřezávaly zlověstné masky, které bojovníkovi kryly obličej. Celá zbroj sice působila jako umělecké dílo, přesto určitě vyvolávala v protivníkovi hrůzu a strach. Pro umocnění tohoto dojmu byla pokryta černým lakem. Dochovala se také brnění ve zlaté nebo červené barvě.

Obr. 6. Nový typ samurajského brnění[26]

Jako obuv nosili samurajové většinou slaměné sandály, někteří i usňové boty. Obuv doplňovaly usňové nebo látkové ponožky s odděleným palcem. Důležitou částí byly také *kote* (chrániče na pažích), ty se k oděvu připínaly řemínky.[27] Pod brněním nosili vojáci spodní oděv, který se skládal z červeného kimona typu *kosode* (tj. s malými rukávy) a přes ně měli kalhoty. Bojovník si jako podložku pod helmici nasazoval látkový čepec.

[26] Popular samurai costume armor. 2015. *Popular samurai costume armor* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.aliexpress.com/popular/samurai-costume-armor.html

[27] WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta. *Japonsko*. Ilustrace Margita Žáčková. Praha: Lidové noviny, 1999, 96 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6297-9.

Obr. 7. Formální oděv samurajů[28]

Samurajové měli také předepsaný oděv pro formální příležitosti. Ten se nazýval *kašimo* (hořejšek a dolejšek) a skládal se ze širokých sukňovitých kalhot – *hakama* a ze svrchního pláště bez rukávů – *kataginu.* Plášť se vyznačoval širokými křídlovitými rameny a vpředu měl dva pruhy látky, které se vsunovaly do kalhot. Kalhoty byly šity s nízkým rozkrokem, na bocích měly rozparky a do pasu se přivazovaly pomocí vázačky na předním i zadním díle. Vzadu byly kalhoty v pase vyztuženy, aby držely formu.[29]

2.2 Oděv v Kendu

Ladné, ale zároveň rychlé pohyby praktikantů kenda nádherně korespondují s jejich oděvem. Úbor je přizpůsoben rychlým, širokým úkrokům a volnému pohybu. Celková silueta v sobě nese eleganci a nádheru tohoto sportu. Při pohledu na bojující postavy zahaleny

[28] Potvurka: kat.blog. *Potvurka: kat.blog* [online]. 24.4. 2014 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: http://potvurka-kat.blog.cz/en

[29] WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta. *Japonsko*. Ilustrace Margita Žáčková. Praha: Lidové noviny, 1999, 156 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6297-9.

v maskách s tvrdým krunýřem na hrudi, jako by se člověk vrátil zpět na bitevní pole plné samurajských válečníků.

Obr. 8. Kendisté při souboji[30]

Oděv v Kendu se skládá z *hakami* (tradiční japonské kalhoty) a *keikogi* (kabátek). Tento oděv doplňuje brnění, jehož části jsou: *men* (helma), *kote* (rukavice), *dó* (chrániče hrudi a břicha) *a tare* (chrániče třísel). Etiketa, která se nese celým tímto bojovým sportem, je zdůrazněna ve způsobu oblékání oděvu. Při strojení úboru je třeba dodržovat předepsaný postup. Nejdříve si praktikant oblékne *keikogi*, poté si okolo pasu uváže *hakamu.* Brnění se nasazuje až po vstupu do tělocvičny, kde se praktikanti usadí do jedné řady. Sedání a vstávání má také svůj předepsaný rituál, který se zachovává. V posedu mají kendisté po levé straně meč *shinai*, po pravé straně rukavice *kote.* Před nimi leží – *tare, dó* a *men.* Nejdříve si uvážou *dó*, také dle daných pravidel, poté *men* a jako poslední *tare*. V rukavicích uchopí *shinai* a opět vstanou s daným postupem, připraveni k tréninku.

[30] Kendo: japonský šerm. 2013. *Kendo: japonský šerm* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://draci-sestry.blog.cz/1311/kendo-japonsky-serm

Obr. 9. Rituál oblékání[31]

Celá tato procedura připomíná rituál, jako je japonský čajový obřad. Je v ní trochu strojenosti, přesto však mnoho kouzla. V daných rituálech je vidět úctu nejenom ke sportu Kendó, ale také k oděvu. Obřady a tradice provázejí celou japonskou kulturu. Kendo a šacení obecně k japonským rituálům patří. To je jeden z důvodů mé fascinace k tomuto sportu
a celé japonské kultuře.

Při utváření kolekce pro mě byly nesmírně důležité detaily a pochopení střihů oděvu. Proto se těmto detailům teď budu podrobněji věnovat.

2.2.1 Keikogi

Keikogi patřilo k běžnému oděvu samurajů, jakožto spodní oděv. Je to kabátek s tříčtvrtečním rukávem. Rukávy kabátku byly původně delší. Postupně se zkracovaly pro lepší manipulaci s mečem. Kabátek má charakteristický střih ve tvaru T, který mírně připomíná kimono. Rukávy jsou rourovité a průramek není tvarován – což je typické i pro jiné svršky japonského oděvu. Keikogi má krátký rozparek v zadním díle, původně pro pohodlnější jízdu na koni. Dnes je na kabátku ponechán jednak pro pohodlnější pohyb, jednak pro za-

[31] Kenshinkan: dojo. *Kenshinkan: dojo* [online]. © 2007 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: http://www.kenshinkan-dojo.com/node/3

krytí trupu v místě rozparků u kalhot. Z toho důvodu je kendistický kabátek také delší než podobné oblečení třeba na karate (kde jsou rozparky na bocích). Pod keikogi se někdy nosí tričko k lepšímu zadržování potu.

Obr. 10. Keikogi[32]

Obr. 11. Dětské Keikogi[33]

Přední kraje kabátku jsou několikrát prošity, aby se zabránilo rychlému prodření materiálu. Barevná škála není tak pestrá jako u samurajských válečníků. Muži používají nejčastěji tmavě modrou barvu kabátku, ale ženy, začátečníci nebo naopak zkušení učitelé nosí bílou barvu úboru. Význam těchto barev se nikde nevysvětluje. Snad indigově modrá souvisí s barvou rób japonských buddhistických mnichů. Zdali má bíla barva symbolizovat čistotu a neposkvrněnost, zůstává jen dohadem. Děti mají světlý kabátek se vzory (nejčastěji tzv. *Musaši široi*).[34]

U kabátku se uvazuje levá strana přes pravou, zde se nerozlišuje ženský a mužský způsob zapínání. Zavazuje se na hrudi pomocí *muhe himo* (provázku).

---

[32] Klasické džódó: tradiční japonský boj s holí. 2015. *Klasické džódó: tradiční japonský boj s holí* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.tenshin.cz/smr/prakticke.htm

[33] Kendó v Tenšin dódžó. 2015. *Kendó v Tenšin dódžó* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

[34] *Kendó v tenšin dódžó: praktické* [online]. 2006-2015 [cit.2015_02_14]. Dostupné z:http//tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

2.2.2 Hakama

Hakama se v nezměněné podobě přenesla od období samurajů do dnešního Kenda. Kalhoty nepatřily jen k formálnímu oděvu (viz kap. 2.1 Oděv samurajského válečníka), ale válečník tento typ kalhot oblékal do boje a užíval je i pro každodenní události. Hakama svým střihem nabízela velké pohodlí. Je široká tak, že zdánlivě připomínala sukni. Samurajům usnadňovala jízdu na koni. Při boji na zemi maskovaly složitou práci nohou a pozici válečníka signalizující jeho další pohyb a akci. Široké nohavice takto jistě slouží i dnešním kendistům.

Obr. 12. Hakama a keikogi[35]

Obr. 13. Hakama[36]

Sedm záhybů na hakamě symbolizuje žádané ctnosti samuraje. Patří sem například – *júki* (odvaha, statečnost), *džin* (lidskost, laskavost), *gi* (spravedlnost), *rei* (etiketa, úcta) aj.[37] Její

---

[35] Max Dry Sweat. 2015. *Max Dry Sweat* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.budo-aoi.com/index.php?main_page=product_info&cPath=1_11&products_id=219

[36] *Kendo jacket a hakam* [online]. 2015. [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: http://www.martialartsuperstore.com/acatalog/Kendo_Jackets___Hakama.html

[37] Aikikai: cas_hakama. *Aikikai: cas_hakama* [online]. 2010 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z:http://www.aikikai.cz/cas_hakama.html

střih s rozloženými záhyby je velmi široký a zaujal mě natolik, že se stal základem celé kolekce.

Evropané, kteří si tento sport oblíbili, si jistě museli nejdříve osvojit oblékání kalhot. Hakama se totiž nikde nezapíná, ale jen přivazuje pomocí vázačky. Vazačka je několikrát prošita, aby materiál déle vydržel nápor při pohybu, jako u keikogi. Čím hustěji jsou kraje prošity, tím kvalitnější a pevnější by měl oděv být. O to více ale stoupá jeho cena, zvlášť když jsou kraje prošity ručně. Barevnost u hakami je podobná jako u kabátku. Většinou se objevuje v indigově modré barvě nebo černé. Výjimečně ženy a zkušení mistři mohou nosit bílou hakamu. Ideální hakama i keikogi jsou z pevné bavlněné tkaniny. Takto zpracovaný úbor však dosahuje vyšší cenovou hladinu. Proto si praktikanti často na tréninky pořizují úbor z polyesteru či směsi polyester a bavlna. Bavlněný kabátek a kalhoty je ale třeba dle tradic nosit na turnaje a soutěže.

Obr. 14. Oblékání hakamy[38]

V kendu se klade důraz i na patřičnou péči o oděv. Kendisté si svůj úbor vždy pečlivě skládají do skříňky, tak aby se zbytečně nepoškodil. Úhlednost a upravený vzhled je v Kendu velmi důležitý. Keikogi se v podstatě skládá podobně jako tričko. Složení hakami je ale vzhledem k jeho střihu mnohem složitější. Při poskládání se však vytváří krásné proplétání z přebytečných částí tkanic. Propletení vázačky je nejenom funkční, ale také estetické. Zde se opět odráží japonský pečlivý přístup.

[38] Hakama. 2015. *Hakama* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://aikido.netstranky.cz/hakama.html

Obr. 15. Skládání hakamy[39]

2.2.3 Bógu

Bógu neboli kendógu je ochranné vybavení na kendó. U každé jeho části je vidět souznění se samurajskou zbrojí. Bógu dotváří celkové působení kendisty. Vytváří mu vzhled, který budí respekt a zároveň dodává majestátnost a důstojnost jeho nositeli.

Jednou z důležitých částí je *men* (helma). Men je dnes uzpůsoben modernímu užití. Samozřejmě se už nevyrábí z kovu, ani hrozivé parohy jej již nedoplňují. Prvek, který je na helmě ponechán z období samurajů, jsou chrániče krku a zátylku. Chránič krku se zpracovává z usně. Ač se helma zhotovuje z látky, je zpracována tak, aby držela tvar. V obličejové části je kovová maska. Oválný tvar poskytující prostor pro obličej je zpevněn bambusovou výztuží. Pod men se obvykle skládá speciální ručník *tenugui*. Tenugui slouží k utírání potu a vytváří větší pohodlí při nošení helmy. I tento „ručník“ má svůj postup, jakým je třeba jej oblékat.

[39] SHERPEENZEL, John. 2010. Aikido domažlice: základy. *Aikido domažlice: základy* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.aikidodomazlice.cz/zaklady-hakama.html

Obr. 16. Men[40]

Obr. 17. Tenugui[41]

Kote jsou rukavice, které vycházejí ze samurajských chráničů paží nesoucích stejný název. Jsou to velmi pevné rukavice. Na zápěstí mají kote ozdobu v podobě splétaných provázků. Tento detail může být dokladem dřívější honosné a zdobené zbroje japonských válečníků.

Obr. 18. Kote[42]

Tare neboli chrániče třísel mají podobu „sukýnky“. Tare hodně připomíná samurajskou suknici *kusuzare*. Dnešní chrániče třísel jsou však tvořeny z pěti dílů. Na přední části tare

---

[40] Bojová umění. 2013. *Bojová umění* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://cz.hdstockphoto.com/stock/image/martial-arts-girl-portrait-karate-girl-portrait-martial-arts-and-karate-kid-portrait-2025204.html

[41] Kendó v Tenšin dódžó. 2015. *Kendó v Tenšin dódžó* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

[42] Kote: Yamabushi. 2014. *Kote: Yamabushi* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://yamabushi.eu/index.php?id_product=12&controller=product&id_lang=1

je jmenovka *(zekken)*, označující kendistovo jméno a klub, které na závodech reprezentuje.[43] Chrániče mají na bocích tkanice, pomocí kterých se uvazují k pasu.

Men, kote i tare se vyrábějí ze speciální bavlněné výztuže, která pomáhá držet jejich tvar. Tato výztuž je potažena stejnou bavlněnou tkaninou jako u kendogi a hakama. Všechny tyto části bógu jsou téměř celé prošity. Účel prošití je stejný jako u hakami a keikogi – delší trvanlivost bógu.

Obr. 19. Bógu[44]

Dó, brnění kryjící hruď dnes tvoří jednolitý pancíř. Předobrazem pro toto brnění zřejmě tedy byla samurajská zbroj užívaná od poloviny 16. století. Dnes se nejlevnější varianta dó vyrábí z pevného plastu. Kvalitnější chrániče hrudi se však stále dělají ze speciálně upravované kůže. Nejkvalitnější a nejtradičnější dó je ale z části vytvořeno z bambusových tyčí.

Bógu se připevňuje předepsaným způsobem pomocí šňůr *(himo)* a pásů *(obi)*. Správně oblečené bógu umožňuje nerušený trénink. Někteří kendisté tuto výbavu doplňují o další po-

---

[43] *Kendó v tenšin dódžó: praktické* [online]. 2006-2015 [cit.2015_02_14]. Dostupné z:http//tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

[44] Kendo zbroj. 2015. *Kendo zbroj* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.hayashi.cz/kendo-zbroj-6-mm-produkt_idt-3177

můcky – plexisklovou ochranu očí, bandáže nebo speciální obuv se zpevněnou patou nebo naopak špičkou. Je důležité, aby tyto pomůcky nenarušovaly tradiční oblečení a vybavení.[45]

[45] *Kendó v tenšin dódžó: praktické* [online]. 2006-2015 [cit.2015_02_14]. Dostupné z:http//tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

3 KENDO NA MOLE

Inspirace japonskou kulturou je v módě velmi oblíbená. První vlna japanismu přišla v 19. století, kdy se Japonsko otevřelo zahraničnímu trhu. V té době si zase Japonci začali osvojovat západní oblečení. I dnes je Japonsko inspiračním zdroj mnoha návrhářům. Bojové umění Kendó je poněkud méně častým podnětem. V této kapitole se budu zabývat designéry, kteří si zvolili kendo nebo samotné samuraje jako téma svých kolekcí. Mnoho návrhářů se zaměřilo také na tradiční japonské kalhoty, oblíbené i dnes – hakama. Střih hakami tvoří hlavní prvek mé bakalářské práce, proto zde uvedu i několik designérů, kteří si s tímto kouskem ve své tvorbě také pohráli.

3.1 Proenza Schouler

Za značkou se skrývá americké duo Lazaro Hernandez a Jack McCollough. Jejich značka se vyznačuje zářivou pravou elegancí. Proenza Schouler má okázalý, sportovně elegantní styl. Symbolem značky je hra s proporcemi, bolerkové kabátky, korzetové živůtky a náročně propracované detaily.[46] Návrhářské duo se nechává inspirovat současným uměním a kulturou. V oděvech kladou důraz na vlastní vyvinuté materiály.

V kolekci z roku 2012 podzim/zima ready to wear představili návrháři svoji vizi kenda. Hlavní koncept je mít oblečení jako ochranu. To symbolizuje především kožený materiál, který se uplatňuje téměř na každém kousku. Jednoduchá linie kabátků, širokých kalhot a minisukní je v souladu se stylem této značky. Kendo se odráží nejen na plisovaných sukních, ale také na asymetrickém zapínání a jednoduchých linkách. Maska a oděv Kenda vedly návrháře k experimentům s tkanými koženými kabáty, které působí trochu jako kovová mříž přilby men. Ozdobné prošívání z dětské keikogi se zrcadlí na kožených bundičkách a minisukních. V závěru přehlídky je vidět i námět klasického kimona, který se projevuje hlavně v potisku.

[46] *Fashion now 2: časopis i-D vybírá 160 nejlepších módních návrhářů z celého světa*. Taschen: Slovart, c2010, 420 s.ISBN 978-3-8365-2554-1.

Obr. 20. Proenza Schouler, podzim/zima 2012[47]

3.2 Laura Theiss

Laura Theiss se narodila v Litvě v domě plném pletených polštářků, ubrusů a hraček. Doplňky domova ji ovlivnily v pozdější práci. Hlavní složkou její tvorby jsou totiž pletené a háčkované techniky. Tyto techniky inovuje a vyvíjí k nim nový přístup. Pletené modely převádí do moderních a nositelných siluet. V budoucnosti chce pracovat s high – tech materiály a chce zkoumat aplikace nanotechnologií na pleteniny.[48]

Kolekce pro podzim/zimu 2010/2011, která byla představena na Pařížském *on/of Showroom* a následně na londýnském *Alternative fashion week*, byla inspirována samurajskou kulturou. Byla to její první samostatná přehlídka po dokončení studia na Central Saint Martins. Theiss v oděvech definovala „samurajskou bojovnici". Propojuje zde těžké detaily s lehčími prvky. Barevnost se pohybuje v šedých a černých odstínech s kontrastními bar-

[47] FEUDI, Monica. 2014. Proenza Schouler fall 2012. *Proenza Schouler fall 2012* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.style.com/slideshows/fashion-shows/fall-2012-ready-to-wear/proenza-schouler/collection/14

[48] 2011. Of Samurais and Girls. *Of Samurais and Girls* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.dazeddigital.com/fashion/gallery/7062/3/of-samurais-and-girls

vami. Dominantním prvkem jsou střapce, které jsou zastoupeny především v detailech, ale i jako část oděvu. Střapce odkazují na ozdoby samurajského meče.

Obr. 21. L. Theiss podzim/zima 2010/2011[49]

3.3 Hexa by Kuho

Mladá korejská značka založená Jungo Kuhem. Představuje se minimalistickým a zároveň avantgardním designem. Jeho kreativitu podporují spolupráce s umělci a institucemi z různých oborů.[50] V jeho práci se vícekrát opakoval motiv „ženy válečnice“ či války. Například na přehlídce pro podzim/zimu 2013 je vidět tématika války a obrany proti ní. Kolekce jaro/léto 2014 jednoznačně vychází z japonského bojového umění Kendó. Střízlivé odstíny, hranaté tvary a geometrické textury se promítají ve všech modelech. Zajímavé jsou květinové medailony jakožto spojovací prvek a to použité plošně, ale i ve 3D vzoru na kožený meteriál. První část tvoří oděvy v jednoduchých, minimalistických liniích.

[49] 2011. Of Samurais and Girls. *Of Samurais and Girls* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.dazeddigital.com/fashion/gallery/7062/3/of-samurais-and-girls

[50] *Daad: dantone* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: http://www.daad-dantone.com/fashion-brand/boutique/HEXA-BY-KUHO-143

„Suknice“ *tare* byla zřejmě předlohou pro členěnou sukni z lehčího materiálu. Závěrečné modely v podobě kožených „korzetů“ jsou převzaté z brnění Kenda.

Obr. 22. Hexa by Kuho, jaro/léto 2014[51]

3.4 SMK

Značka, kterou založila Sandra Meynier Kang je charakteristická sportovními minimalistickými siluetami. Značka dbá na to, aby všechny produkty byly vyrobeny v Koreji. Sandra Meynier Kang odmítá užívání kůže, neboť v posledních letech pracovala pro SU75PARIS, která se zaměřuje hlavně na výrobu kožených bund.

V roce 2011 vytvořila kolekci, která čerpá z Kenda. Její přístup a rukopis je naprosto odlišný od předchozích designérů. Chtěla zdůraznit hlavně elegantní zvyky Kenda a vytvořila klasické sportovní oblečení. Kendo přenesla do funkčních oděvů především v materiálu (v tomto případě koženka) a struktuře na mikinách, připomínající prošívání na *tare*.[52]

[51] 2013. PFW S/S 2014: Hexa by Kuho. *PFW S/S 2014: Hexa by Kuho* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://thefashionlist.com/pfw-ss-2014-hexa-by-kuho/

[52] . 2014. We Are Selecter: YESIAMFRENCH. *We Are Selecter: YESIAMFRENCH* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://weareselecters.com/2014/02/YESIMFRENCH-Spring-2014/

Obr. 23. SMK, 2011[53]

Obr. 24. Leung Shuk Han[54]

3.5 Leung Shuk Han, Stella

Mladá japonská návrhářka, studující design. Na přehlídce PolyU Fashion Show 2013 prezentovala svoji kolekci, v které přejímá prvky z Kenda. Vyznačuje se velkou, uvolněnou formou. Plisované sukně, výšivka a čelenky z květů jsou hlavními pojícími prvky. Doplňky tvoří japonské sandálky, květinové pokrývky hlavy a jeden model je zvýrazněn helmou men, kterou zdobí květy. [55]

3.6 A.W.A.K.E

Návrhářka Natalie Alaverdian založila svoji značku v roce 2012. V tvorbě se odráží i umělecký talent a cit pro fotografii. Již pět let je ředitelkou Harpers bazaru, což její design nepochybně ovlivňuje. Klade si za cíl vytvářet konceptuální, ale zároveň komerční módu.

---

[53] 2014. We Are Selecter: YESIAMFRENCH. *We Are Selecter: YESIAMFRENCH* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://weareselecters.com/2014/02/YESIMFRENCH-Spring-2014/

[54] 2013. LEUNG Shuk Han, Stella: Kyotokyo. *LEUNG Shuk Han, Stella: Kyotokyo* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: //www.flickr.com/photos/seeminglee/9158578342/in/photostream/

[55] 2013. LEUNG Shuk Han, Stella: Kyotokyo. *LEUNG Shuk Han, Stella: Kyotokyo* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: //www.flickr.com/photos/seeminglee/9158578342/in/photostream/

Často inspiruje příběhy a postavami z historie, uměním a hudbou. Charakteristické je pro ni láska k japonskému umění a kultuře.[56]

V kolekci podzim/zima 2013/2014 jsou základním bodem široké kalhoty a vatované, objemné sukně se vzorem tartanu. To poukazuje na dva náměty, které zde uplatnila – Skotsko a japonské samuraje. Až kostýmově působí tyto prvky dohromady – červené sako s přeloženou klopou a vatovaná tartanová sukně. U dalších outfitů se již tyto prvky nespojují. Hakama je zastoupena u skládaných nohavic s jednoduchými záhyby.

Obr. 25. A.W.A.K.E., podzim/zima 2013/2014[57]

Kolekce podzim/zima 2014/2015 je v duchu nádhery a okázalosti páva. I přesto je ve střízích vidět japonský vliv. Nejen, že se zde uplatňují kalhoty s hlubokými sklady, které odkazují na hakamu, ale kimono a jeho uvazování je také znatelná. Překládané sukně, široké záhyby přeložené přes sebe, zavinovací zapínání – to vše evokuje japonskou hakamu.

[56] 2015. A.W.A.K.E.: about. *A.W.A.K.E.: about* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.a-w-a-k-e.com/about/

[57] 2014. AW13 - 14: A.W.A.K.E. *AW13 - 14: A.W.A.K.E.* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.a-w-a-k-e.com/fallwinter-2013-14/

Obr. 26. A.W.E.K.E., podzim/zima 2014/2015[58]

3.7 Rajo Laurel

Jeden z nejvýznamnějších filipínských módních návrhářů. Ve své práci rád vytváří luxusní a moderní vzhled, často kombinuje tvrdé a měkké prvky v oděvu. Jeho střihy jsou jednoduché, s čistými liniemi. Ačkoli je z Filipín, velmi ho ovlivňují jeho asijské kořeny. V roce 2012 v pánské kolekci se projevil námět Japonska.[59] Užívá zde úzké košile a saka, slim kalhoty, ale i široké nohavice ve stylu hakami. Hakama se projevuje nejen u dlouhých kalhot s menšími sklady, ale i u kratších šortek doplněných košilí. Nohavice, které vypadají jako sukně, přesto dodávají jistý nonšalantní vzhled dnešní pánské siluetě.

3.8 KRISVANASSCHE

Belgický módní návrhář, pro něhož je typický minimalistický styl s důrazem na detail. Rád spojuje klasickou preciznost s technickými detaily sportovních oděvů a prvky pracovních oděvů.[60] To se projevilo v kolekci podzim/zima 2012 v zapínání sak na popruhy, prošíva-

---

[58] 2014. AW14 - 15: A.W.A.K.E. *AW14 - 15: A.W.A.K.E.* [online]. [cit. 2015-05-14]. Dostupné z: http://www.a-w-a-k-e.com/fallwinter-2014-15/

[59] *Rajo Laurel: The Official Site* [online]. 2011. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.rajolaurel.com/html/profile.html

[60] *Apropos: Krisvanassche* [online]. 2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.krisvanassche.com/fr/content/4-a-propos

ných bundách a kombinézách. Celkový dojem byl podpořen i džínovým materiálem. Minimalistické pojetí hakami je zřetelné u kalhot a kombinéz s překládanými záhyby.

Obr. 27. Rajo Laurel, 2012[61]

Obr. 28. Krisvanassche, podzim/zima 2012[62]

[61] *Rajo Laurel: Hanami Holiday 2012* [online]. 2011. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.rajolaurel.com/html/collection_hanami_mens

[62] *Kris Van Assche Fall 2012: Menswear* [online]. 2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.style.com/fashion-shows/fall-2012-menswear/kris-van-assche

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 BUŠIDO

4.1 Koncept kolekce

Kolekce Bušido je inspirována oděvem, který se nosí v japonském bojovém sportu Kendó. Prvotním impulsem k této inspiraci byl samotný vzhled odění. V průběhu práce jsem však objevila mnoho tradic, které souvisí s oděvem v kendu. Ty mě ovlivnily při dalším zpracování. Zaujala mě především bojová historie odrážející se na dnešním kendó úboru a rituál oblékání. Proto je v kolekci znatelný odkaz k bojovnosti, japonskému odění a právě i obřadu oblékání. Odrážejí se zde typické prvky pro japonský šat, které jsem se snažila přenést do evropského prostředí.

Vycházela jsem jen z některých částí bojového úboru a to právě těch, na které se vážou tradice. Hlavní částí kolekce se staly kalhoty *hakama*, chrániče těla *(bógu)* a proplétání. *Hakama* tvoří střihový základ všem modelům. *Bógu* je pro mě důležitou částí kendo úboru a stalo se zdrojem inspirace především pro doplňky. Proplétání, které vzniká při složení *hakamy* a je též zmíněno v teoretické části, se projevuje hlavně v doplňcích a detailech. V kolekci se objevují některé variabilní oděvy a doplňky. Variabilita je vytvořena tak, aby podpořila rituál oblékání.

Bušido není čistě komerční kolekce. Je koncipována tak, aby nutila uživatele zpomalit a zamyslet se nad různými rituály. Oděvy jsou tedy určeny pro náročného nositele, který se chce zapojit do procesu oblékání.

Obr. 29. Skici

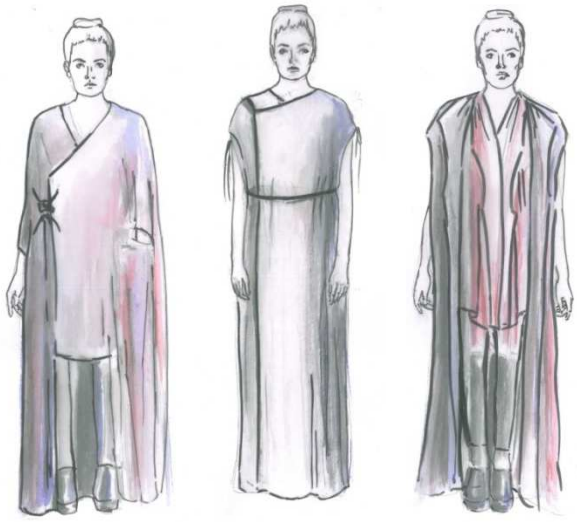

Obr. 30. Skici 2

4.2 Moodboardy

Obr. 31. Moodboard

Obr. 32. Storyboard

4.3 Střihy a siluety

Jak jsem již uvedla v předchozí kapitole, střihový základ kolekce tvoří kalhoty *hakama*. Tento střih jsem zpracovávala pomocí aranžování a přetvářela ho do různých forem. Původní střih tak nebyl ve všech oděvech ponechán, stal se však jejich výchozím bodem. Kolekci jsem zpracovávala z několika stejných aranžovaných střihů s mírnými změnami a materiálovou obměnou.

Celková silueta vychází z japonského odění. V modelech se tedy projevují velké a volné formy kabátů a šatů, které nezdůrazňují tělesné proporce. Svými volnými tvary jsou klíčové především vrchní oděvy. Spodní modely jsou v umírněnější podobě. Tvoří je především košile a úzké kalhoty. Výjimkou jsou široké nohavice ve stylu japonských kalhot. Košile jsem zvolila pro zdůraznění evropského prostředí, i tak nicméně vycházejí ze střihu *hakamy* a jsou v japonském duchu.

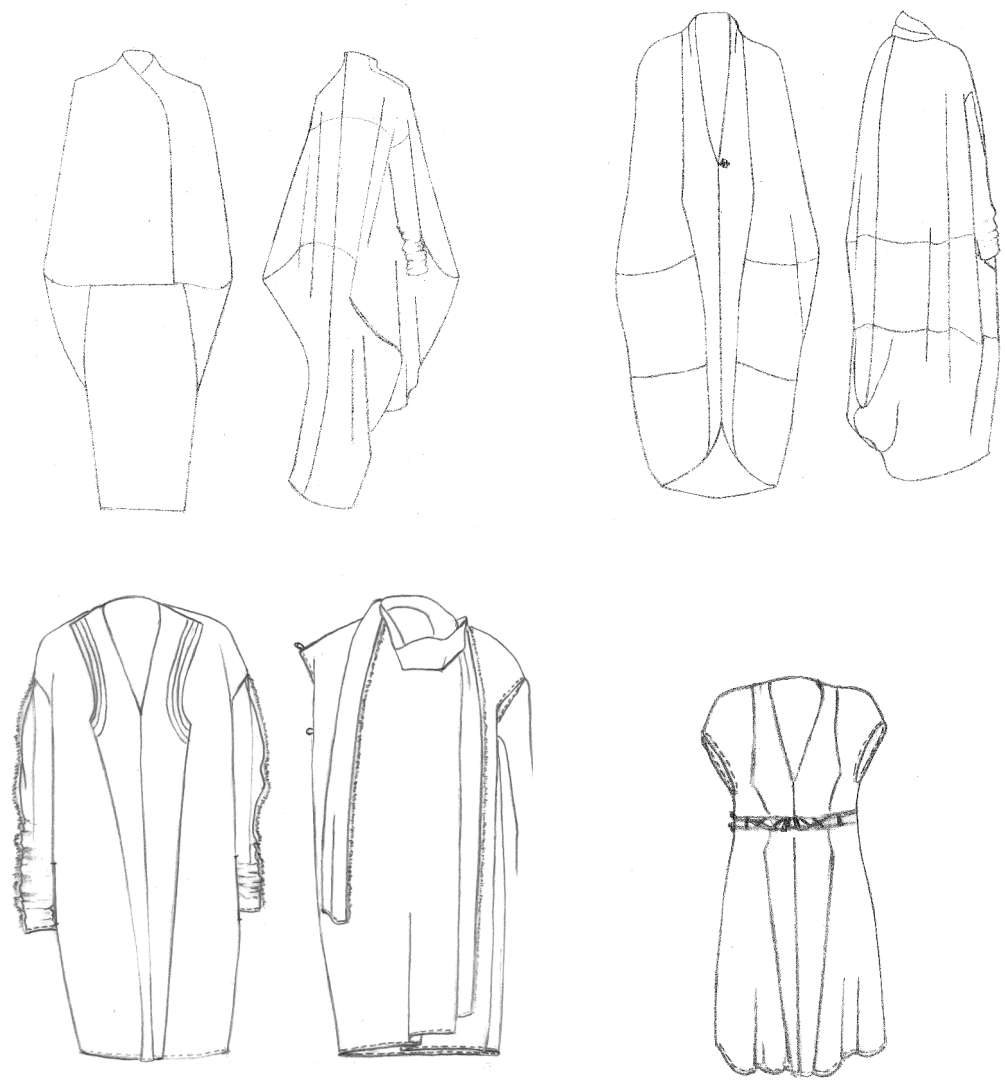

Obr. 33. Technické nákresy 1

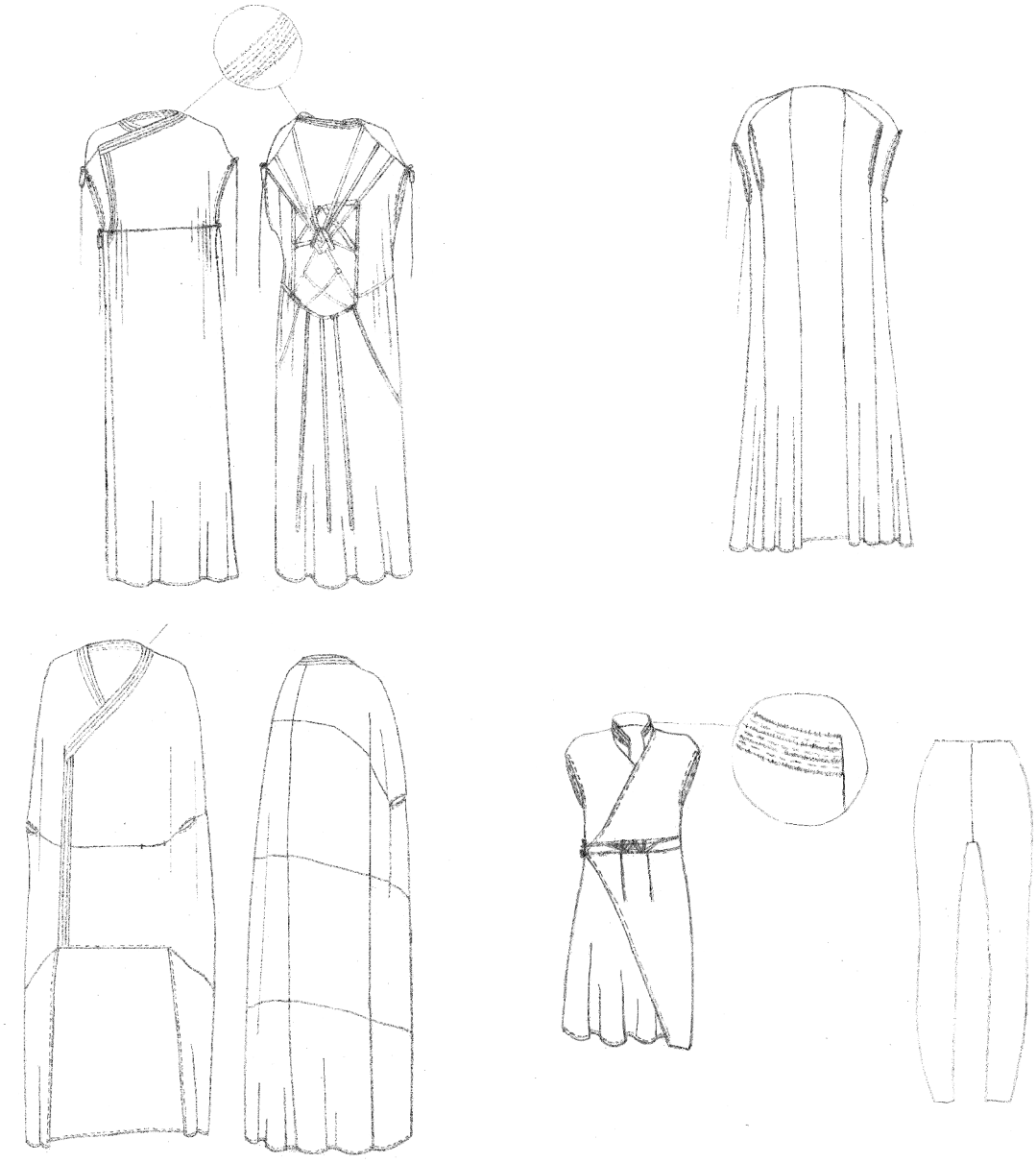

Obr. 34. Technické nákresy 2

4.4 Materiály a barevnost

V kolekci jsem využila různé druhy materiálů, od lehkých a splývavých po pevné a objemné. Tento rozličný výběr jsem uplatnila hlavně kvůli podpoření či naopak potlačení velké formy jednotlivých oděvů. U kabátů jsem chtěla vyzdvihnout větší střihové tvarosloví, pomocí vlny či kůže. Šaty mají vyvolávat zase dojem volnosti a vzdušnosti, k tomuto účelu mi posloužilo umělé hedvábí. Objemný střih se tak díky materiálu záměrně deformuje. Přes tuto větší materiálovou škálu se v kolekci objevují dva dominantní prvky – kůže

a bambus. Useň jsem zvolila nejen díky materiálové inspiraci kendo oděvem (používá se především na kvalitní brnění, můžeme ji ovšem vidět i na detailech bambusového meče *šinai*). V kolekci se objevuje i pro její symboliku, a to je pocit ochrany, kterou v nás při nošení vyvolává. Kůže se v modelech projevuje především na proplétání, v doplňcích a na jednom ze stěžejních oděvů. Používala jsem hlavně vepřovou a srnčí useň, s využitím jejich vlastností na rozličné účely. Bambus tvoří materiálový doplněk, přesto velmi důležitý. Uplatnil se především v různých detailech, jako jsou knoflíky či rukojeť u kabelek.

Barevnost je převážně v černých odstínech a to k podpoření tmavé barevnosti v kendu. V menším množství je použita růžová. Růžová je pro mě jednou z typických barev pro japonský oděv. V kolekci je využita hlavně pro oživení a rozjasněných tmavých outfitů.

Obr. 35. Materiály a barevnost

4.5 Detaily

Kolekci Bušido doplňuje mnoho důležitých detailů, které mají své opodstatnění v inspiraci kendo úborem. Jednotlivé prvky jsou použity tak, aby zapadaly do celkového konceptu.

Tyto detaily kolekci dotváří a dávají větší důraz na odkazy, kterými jsem se zabývala. S jejich využitím jsem chtěla vyzdvihnout dojem, kterým má kolekce působit na diváka.

4.5.1 Proplétání

Proplétání vychází z vázání na *hakamě*, které vzniká při jejím složení. Toto proplétání působí na *hakamě* nejenom funkčně, ale i dekoračně. Stejně tak jsem využila provazování ve své kolekci. Projevuje se tedy na některých modelech jako dekorace, v detailech a objevuje se i ve způsobu zapínání. Provazování na japonských nohavicích pro mě bylo výchozí inspirací. Ve své práci jsem si tento prvek dotvořila podle svého. Někde jsem vzhled této dekorace zpracovala záměrně neuspořádaně a nahodile, abych vytvořila dojem bojovnosti. Pomocí proplétání také dotvářím proměnlivost na variabilních modelech. Provázání je uzpůsobeno tak, aby podporovalo rituál oblékání. Nositel si tedy musí oděv nejdříve připravit a uzpůsobit vzhledu, kterého chce docílit. Bez využití této funkčnosti působí provazování jako dekorace.

Propletené provázky jsou zhotoveny z usně. U košil se objevují ve formě zapínání a je zde použit stejný materiál jako na košilích – bavlněné plátno.

4.5.2 Zapínání

V kolekci jsem se i u způsobu zapínání držela předlohy japonského oděvu. Nevyužila jsem však možnosti zavázání, které se ve východní kultuře uplatňuje nejvíce. V oděvech se objevuje zapínání formou háčku a očka, které jsem si uzpůsobila k celé tématice. Háček tvoří bambusový knoflíček, který je vsazen ke zmíněnému dekoračnímu proplétání.

Obr. 36. Detail proplétání

Obr. 37. Zapínání

4.5.3 Zapravení

V inspiraci kendem jsem věnovala pozornost i způsobu začištění krajů. Zapravení vychází z prošívání krajů na kabátku *keikogi* a *hakamě.* Chtěla jsem ovšem také zdůraznit a podpořit ducha bojovnosti. Proto jsou kraje některých modelů zapraveny imitací „nezačištěných krajů“, které tvoří proužky látky. Proužky imitují řadu prošívání, jejich nezapravení zase bojovnost. Zároveň jsou však okraje pomocí těchto proužků zajištěné proti třepení.

Obr. 38. Ozdobné zapravení

5 KOLEKCE

Kolekce Bušido se skládá z 5 outfitů, přičemž dva modely z nich jsou variabilní. S obměnami u variabilních oděvů vzniká nový outfit. Modely mají střihové řešení bez požití prsních či jiných záševků.

5.1 Model 1

Hlavní a základní model celé kolekce. Tvoří ho objemný kožený kabát, který je několikrát členěn. Střih, tak jako u ostatních oděvů jsem vytvořila aranžováním *hakamy*. V zadním díle se nachází středový šev, sešitím tří *hakam* vznikla jedna polovina kabátu. Všechny ostré přechody jsem zakulatila, utvořilo se tak několik obloukových výstupků. V předním díle, ve tvarovaném švu je umístěna švová kapsa. Objem je podpořen vepřovou usní, která drží formu kabátu. Kabát doplňuje spodní oděv – široké kalhoty a halenka s výstřihem do V. Široké kalhoty jsou na jedné nohavici přestřihnuty a oblékají se pomocí ovinutí okolo pasu. Zapínání je tvořeno očkem a bambusem. K celkovému outfitu patří také efektní maska a rukavice vytvořené proplétáním kožených provázků. Tyto doplňky pouze dotváří celkový styling bojového vzhledu.

Obr. 39. Model 1

Obr. 40. Maska

5.2 Model 2

Druhý model představuje objemný vlněný kabát, který má podobné střihové řešení, jaké je u koženého kabátu. Střih je však mírně pozměněn. Změna se týká předního dílu, který plynule přechází dozadu a nařasení v díle zadním. Nařasení vzniklo vytvarováním středového švu do oblouku. Kabát má klopy v přehybu, ty jsou také zakulacené. Zapínání se nachází ve středu předního dílo – na bambus a očko. Spodní oděv tvoří košile a úzké legíny. Košile je jednoduchého střihu. Přední díl tvoří dvě části se skoseným výstřihem. Košile se zapíná přeložením dílů přes sebe. Zapínání je tvořeno ozdobným páskem v podobě propletání. Košile má také stojáček, který je záměrně posunut tak, že jeden kraj končí v předním díle výše než ten druhý. Límeček je ukončen ozdobným zapravením.

Obr. 41. Detail košile

Obr. 42. Model 2

5.3 Model 3

Krátký kabátek doplněn košilí a legínami. Kabátek je sešit z pěti dílů *hakamy*. Průramek představuje její sed. Původní střih je mírně upraven. Na kabátku se nacházejí dva volné průramky a dva průramky, do kterých jsou všity rukávy. Nositel si tak může vybrat mezi aranžovanou vestou, kdy se rukávy kabátku omotají okolo krku a kabátkem s oblečenými rukávy. V druhé fázi se tvar kabátku s „nadbytečnými“ průramky může různě upravovat. Úpravy lze docílit pomocí kožených proužků a oček, které jsou všity do bočních a náramenicových švů. Na tkanicích je přidán bambusový knoflík, který šňůrky fixuje. Volné průramky se však mohou i různě tvarovat a variovat pomocí proplétání upevněného na zadním díle. Rukáv na kabátu mají švové záložky obrácené do líce, švy jsou nezapravené. Na předním kraji se objevuje detail zapravení pomocí několika proužků, které zmiňuji v předešlé kapitole.

Košile vznikla sešitím tří střihů *hakamy,* původní střih je mírně zúžen. V předním díle jsou přehnuté malé klopy, které jsou tvarovány podle zmenšeného sedu *hakamy.* Ozdobný pásek s proplétáním je všit do bočního dílu a plní i funkci zapínání.

Obr. 43. Model 3, Varianta 1

Obr. 44. Varianta 2

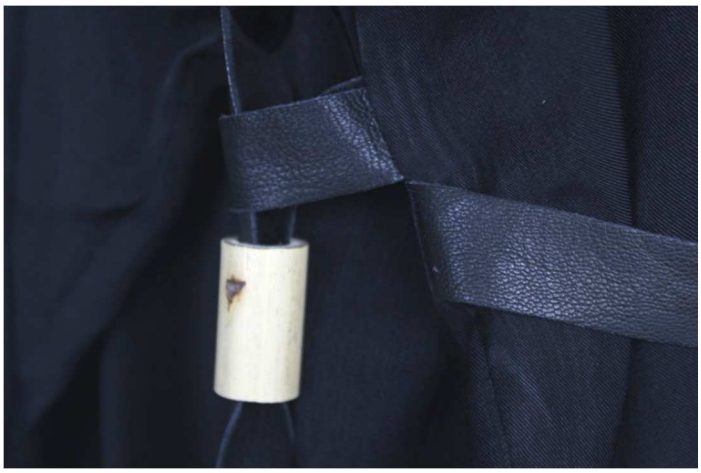

Obr. 45. Detail zapínání

5.4 Model 4

Čtvrtý model střihově navazuje na model předchozí. Jsou to šaty, které jsou vytvořeny sešitím pěti střihů *hakamy*. Šaty mají čtyři průramky, pomocí nichž se dají různě variovat. K variabilitě přispívá také ozdobné proplétání v zadním díle. Zafixování různých variant funguje na stejném principu jako u kabátku. Přední kraje jsou taktéž ozdobně zapraveny.

Při jedné z variant oblečení vzniknou rozevřené šaty. Vytvoří se tak nový outfit. Tento outfit jsem doplnila košilí s hlubokým průramkem, který se pomocí ozdobného zapínání překládá do předního dílu. Košile má stojáček se stejným ozdobným zapravením jaké je vidět u šatů.

Obr. 46. Model 4, varianta 1

Obr. 47. Varianta 2

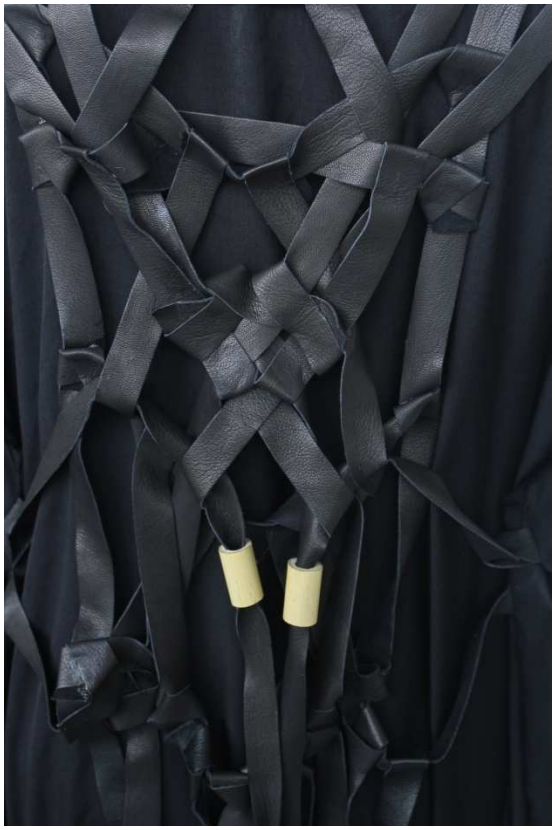

Obr. 48. Proplétání

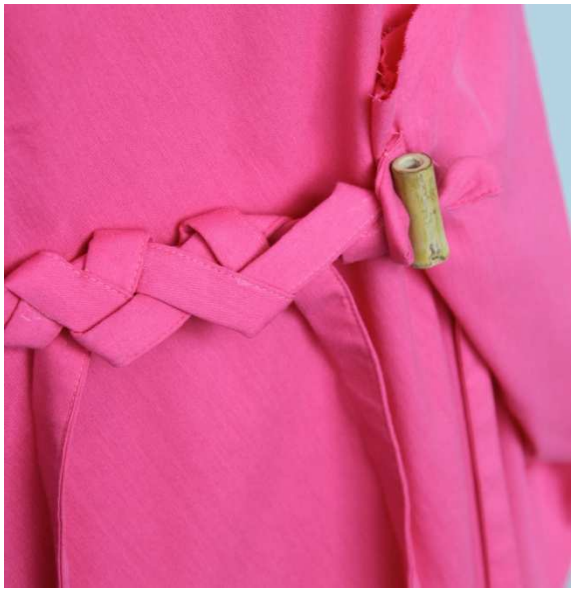

Obr. 49. Detail košile

5.5 Model 5

Volné šaty, které mají střih podobný objemným kabátům. Šaty jsou však z lehkého materiálu. Silueta se tak bortí a vytváří odlišný dojem než foremné kabáty. Šaty se zapínají přeložením dílů za pomoci šňůrek, kraje jsou ozdobně zapraveny. V předním díle, v tvarovaném švu se nachází švová kapsa. Přeložené díly v předním díle jsou ukončeny u kolen. Střih zadního dílu, který přechází dopředu, tak na tuto část zcela nenavazuje. Model je doplněn legínami.

Obr. 50. Model 5

5.6 Doplňky

Doplňky jsou důležitou součástí kolekce. Jsou inspirovány brněním z kenda, díky tomu podtrhují celkový dojem kolekce.

Jedním z doplňků je kabelka, která vychází z chráničů třísel – *tare*. Kabelka je koncipována tak, aby se dala pomocí poutek přichytit k oděvu. I tento doplněk v sobě nese variabilitu, kterou vidím nejenom v přichycování k oděvu, ale také ve skládání kabelky. Složením se kabelka zmenší a stane se z ní psaníčko. Stahování funguje za pomocí kožených tkanic. Použitý materiál je srnčí useň a bambusová rukojeť.

Další doplňky dokončují styling kolekce. Tyto kousky již v sobě nenesou funkčnost. Jejich hlavní účel je vytvořit bojový dojem. Patří sem proplétané rukavice a masky z kožených proužků. Jejich inspirace plyne z rukavic *kote* a masky *men*.

Obr. 51. Kabelka, varianta 1

Obr. 52. Kabelka

III. PROJEKTOVÁ ČÁST

6 FOTODOKUMENTACE

Fotograf: Lubomír Buchta

Model: Martina Slámová, Barbora Kubíková

Obr. 53. Fotografie 1

Obr. 54. Fotografie 2

Obr. 55. Fotografie 3

Obr. 56. Fotografie 4

Obr. 57 Fotografie 5

Obr. 58. Fotografie 7

Obr. 59. Fotografie 8

Obr. 60. Fotografie 9

Obr. 61. Fotografie 10

Obr. 62. Fotografie 11

Obr. 63. Fotografie 12

Obr. 64. Fotografie 13

Obr. 65. Fotografie 14

Obr. 66. Fotografie

ZÁVĚR

V bakalářské práci jsem si dala za cíl zpracovat japonský oděv se všemi jeho prvky, tak aby byl nositelný v evropském prostředí. V průběhu zpracování praktické i teoretické práce jsem se snažila lépe pochopit japonskou mentalitu. Díky vypracování teoretické části jsem zjistila mnoho informací a podnětů. K hlubšímu poznání kultury ovšem teoretické znalosti nestačí. Většího poznání by se mi jistě dostalo osobním kontaktem s touto kulturou.

V kolekci jsem využila všech detailů, které pro mě byly zajímavé, abych plně vyjádřila bojový oděv v kendu. Samotné oděvy nemají čistě japonské tvarosloví. K jejich vytvoření jsem nicméně použila základ tradičních japonských nohavic. Formu oděvu však nepovažuji za překážku. Naopak, vzhled oděvů díky tomu zapadá lépe do našeho prostředí. V kolekci jsem pracovala s mnoha novými prvky, díky čemuž jsem získala další znalosti pro jejich budoucí využití. Novinkou pro mě byl materiál – kůže, kterou jsem si velmi oblíbila. Práce s čistě japonskou inspirací mi byla velkou zkušeností. To se projevilo již při tvorbě zapínání. Odmítnutí jakéhokoli evropského stylu zapínání pro mě byl z počátku nelehký úkol. Inspirace však přicházela v průběhu práce a řešení se postupně objevovala. Poprvé jsem také pracovala s aranžovaným oděvem, což bylo pro další tvorbu velmi přínosné. Díky tomu jsem přišla na způsob práce, který je pro mě nejvíce vhodný.

Při tvorbě oděvu jsem se řídila tím, co by při nošení oděvu nejvíce vyhovovalo mě. Díky tomu jsem se i lépe rozhodovala u řešení mnohých střihových a jiných detailů. Nemůžu však říci, zda je toto řešení přínosné i pro jiné nositele. Proto bych chtěla z této kolekce vycházet u zpracování čistě komerčních kousků.

Bakalářská práce pro mě byla velmi přínosná. Poznala jsem, jak je důležité mít podrobnou rešerši o dané inspiraci. Získala jsem mnoho nových zkušeností a lépe poznala to, co mi nejvíce vyhovuje při tvorbě. Proto věřím, že u zpracování další kolekce tyto poznatky využiji a postupným odstraňováním nedostatků se budu stále zlepšovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

[1] CLEARY, Thomas. *Japonské umění války: pochopení kultura a strategie války*. Praha: Pragma, 1998. 13s. ISBN 80-7205-477-5

[2] CROMPTON, Paul H. *The complete matrial arts*. London: Bloomsbury, 1992. ISBN 1-85471-0427.

[3] Fashion now 2: časopis i-D vybírá 160 nejlepších módních návrhářů z celého svě ta. Taschen: Slovart, c2010. ISBN 978-3-8365-2554-1.

[4] OZAWA, Hiroshi. *Kendó: úplný průvodce*. Překlad Jana Ziegelheimová, Jindřich Ziegelheim, Praha: Argo, 2005, 193 s. ISBN 80-7203-646-7.

[5] WARNER, Gordon, DRAGEN, Donn F. *Japonský šerm: technika a cvičení*. Praha: Fighters Publications, 2007, 292 s. ISBN 978-80-86977-14-0..

[6] WINKELHÖFEROVÁ, Vlasta. *Japonsko*. Ilustrace Margita Žáčková. Praha: Lidové noviny, 1999, 325 s. Dějiny odívání. ISBN 80-710-6297-9.

[7] WINMANN, Wolfgang. *Lexikon bojových sportů*: od aikida k zenu. Překlad Eva Pokorná, Jiří Nechutný. Praha: Naše vojsko, 2005, 157 s. ISBN 80-206-0613-0.

[8] *Data japonské historie* [online]. © 2009 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z:http://www.nozomi.cz/budo/japan_history/japan_hisory.html

[9] *Kendó v tenšin dódžó: praktické* [online]. 2006-2015 [cit.2015_02_14]. Dostupné z:http//tenshin.cz/kendo/prakticke.htm

[10] *Kacubó kenrikai kendó dódžó praha: Co je Kendó* [online]. ©2005[cit. 2015_02_14].
[11] Dostupné z:http://www.kacubo.cz/okendo_coje.htm

[12] ŠTĚPÁN, Pavel. 2009. Kendó: sportovní kendó. *Kendó: sportovní kendó* [online]. [cit. 2015-05-12]. Dostupné z: http://www.nozomi.cz/budo/kendo/kendo_zapas.html

[13] 2011. Of Samurais and Girls. *Of Samurais and Girls* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.dazeddigital.com/fashion/gallery/7062/3/of-samurais-and-girls

[14] Aikikai: cas_hakama. *Aikikai: cas_hakama* [online]. 2010 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z:http://www.aikikai.cz/cas_hakama.html

[15] *Daad: dantone* [online]. © 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: http://www.daad-dantone.com/fashion-brand/boutique/HEXA-BY-KUHO-143

[16] 2014. We Are Selecter: YESIAMFRENCH. *We Are Selecter: YESIAMFRENCH* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://weareselecters.com/2014/02/YESIMFRENCH-Spring-2014/

[17] 2013. LEUNG Shuk Han, Stella: Kyotokyo. *LEUNG Shuk Han, Stella: Kyotokyo* [online]. [cit. 2015-05-13]. vDostupné z: //www.flickr.com/photos/seeminglee/9158578342/in/photostream/

[18] 2015. A.W.A.K.E.: about. *A.W.A.K.E.: about* [online]. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.a-w-a-k-e.com/about/

[19] *Rajo Laurel: The Official Site* [online]. 2011. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.rajolaurel.com/html/profile.html

[20] *Apropos: Krisvanassche* [online]. 2015. [cit. 2015-05-13]. Dostupné z: http://www.krisvanassche.com/fr/content/4-a-propos

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Meč šinai

Obr. 2. Rozložený šinai

Obr. 3. Zásahová místa

Obr. 4. Kendó zbroj

Obr. 5. Samurajské brnění

Obr. 6. Nový typ samurajského brnění

Obr. 7. Formální oděv samurajů

Obr. 8. Kendisté při souboji

Obr. 9. Rituál oblékání

Obr. 10. Keikogi

Obr. 11. Dětské keikogi

Obr. 12. Hakama a keikogi

Obr. 13. Hakama

Obr. 14. Oblékání hakamy

Obr. 15. Skládání hakamy

Obr. 16. Men

Obr. 17. Tenugui

Obr. 18. Kote

Obr. 19. Bógu

Obr. 20. Proenza Schouler, podzim/zima 2012

Obr. 21. L. Theiss podzim/zima 2010/2011

Obr. 22. Hexa by Kuho, jaro/léto 2014

Obr. 23. SMK, 2011

Obr. 24. Leung Shuk Han

Obr. 25. A.W.A.K.E., podzim/zima 2013/2014

Obr. 26. A.W.E.K.E., podzim/zima 2014/2015

Obr. 27. Rajo Laurel, 2012

Obr. 28. Krisvanassche, podzim/zima 2012

Obr. 29. Skici

Obr. 30. Skici 2

Obr. 31. Moodboard

Obr. 32. Storyboard

Obr. 33. Technické nákresy 1

Obr. 34. Technické nákresy 2

Obr. 35. Materiály a barevnost

Obr. 36. Detail proplétání

Obr. 37. Zapínání

Obr. 38. Ozdobné zapravení

Obr. 39. Model 1

Obr. 40. Maska

Obr. 41. Detail košile

Obr. 42. Model 2

Obr. 43. Model 3, Varianta 1

Obr. 44. Varianta 2

Obr. 45. Detail zapínání

Obr. 46. Model 4, varianta 1

Obr. 47. Varianta 2

Obr. 48. Proplétání

Obr. 49. Detail košile

Obr. 50. Model 5

Obr. 51. Kabelka, varianta 1

Obr. 52. Kabelka

Obr. 53. Fotografie 1

Obr. 54. Fotografie 2

Obr. 55. Fotografie 3

Obr. 56. Fotografie 4

Obr. 57 Fotografie 5

Obr. 58. Fotografie 7

Obr. 59. Fotografie 8

Obr. 60. Fotografie 9

Obr. 61. Fotografie 10

Obr. 62. Fotografie 11

Obr. 63. Fotografie 12

Obr. 64. Fotografie 13

Obr. 65. Fotografie 14

Obr. 66. Fotografie

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

CD - ROM